

Innholdsliste

Forkortelser og tegnbruk	19
1 Innleiing.....	23
1.1 Hva heter språket og folket?	23
1.2 Hvor finner vi informasjon om kvensk språkstruktur?	28
1.3 Hvordan har denne grammatikken blitt til?	29
1.4 De kvenske dialektene.....	31
1.5 Inspirasjonskjelder, mål og oppbygning.....	36
2 Hvordan er kvensk bygd opp?	39
2.1 Lyd og skrift	39
2.1.1 Lyd	39
2.1.2 Skrift.....	40
2.1.3 Lydlengde.....	41
2.1.4 Diftonger og deres plassering i ordet.....	41
2.2 Stavelser	41
2.2.1 Hva er en stavelse?	41
2.2.2 Stavelsestrykk	42
2.2.3 Stavelseslengde	42
2.3 Ordbygning.....	43
2.3.1 Konsonanter i ordbegynnelse, -kjerne og -slutt	43
2.3.2 Morfemrekkefølge.....	45
2.3.3 Ordstammer	48
2.4 Setningsbygning.....	49
2.4.1 Fraser og ordklasser.....	50
2.4.2 Utfyllinger.....	53
2.4.3 Modifikatorer.....	55
2.4.4 Korrelat og ankerord.....	58
2.4.5 Subjektlaus setninger: passive og upersonlige konstruksjoner	59
2.4.6 Setningstyper: fortellende setninger, spørresetninger og bydesetninger	61
2.4.6.1 Fortellende setninger	61
2.4.6.2 Spørresetninger	62
2.4.6.3 Bydesetninger	64
2.4.7 Nektende setninger.....	64

2.4.8	Kongruens	65
2.4.8.1	Kongruens mellom subjekt og verbal	66
2.4.8.2	Fraseintern kongruens	66
2.4.9	Setningsfragment	67
3	Lydvekslinger	69
3.1	Morfofonologiske vekslinger	69
3.1.1	Stadieveksling	69
3.1.1.1	Generell stadieveksling	72
3.1.1.2	Spesialstadieveksling	76
3.1.2	Lengda på de stemte konsonantene <i>l, r, m</i> og <i>n</i>	80
3.1.3	<i>H</i> -flytting	82
3.1.4	Vokalvekslinger foran suffikset <i>-i</i>	83
3.1.5	Vekslinga <i>tV : si</i>	85
3.1.6	Vokalharmoni	86
3.1.7	Andre morfonologiske vekslinger	87
3.2	Lydvekslinger mellom de kvenske skriftspråksvarietetene	88
3.2.1	Vekslinga <i>ee ~ eA ~ iA</i> og vokalutjamning	88
3.2.2	Ordfinal <i>t</i>	90
3.2.3	Avleiingssuffiks med <i>i</i>	91
4	Syntaks	93
4.1	Setninger og setningstyper	93
4.2	Direkte setninger	97
4.2.1	Lokative og possessive setninger	98
4.2.1.1	STED	98
4.2.1.2	BEVEGELSE	101
4.2.1.3	EKSISTENS	103
4.2.1.4	EKSISTENSENDRING	105
4.2.1.5	EIERSKAP	107
4.2.1.6	INTRANSITIV EIERSKAPSENDRING	109
4.2.2	Kvantorsetninger	110
4.2.2.1	ANTALL	110
4.2.2.2	MENGDE	111
4.2.3	Predikasjonssetninger	112
4.2.3.1	EGENSKAP	113
4.2.3.2	TILHØRIGHET	114
4.2.3.3	EIERSKAPSPREDIKASJON	115
4.2.3.4	EKSISTENSPREDIKASJON	115
4.2.3.5	INTRANSITIV ENDRING	117
4.2.3.6	RESULTAT	118
4.2.3.7	PREDIKATIV SANS	119
4.2.4	Følelissetninger	120

4.2.4.1	FØLELSE.....	120
4.2.4.2	KAUSATIV FØLELSE.....	121
4.2.5	Handlingssetninger.....	122
4.2.5.1	TOVERDIG HANDLING.....	122
4.2.5.2	TRANSITIV ENDRING.....	124
4.2.5.3	TRANSITIV EIERSKAPSENDRING.....	125
4.2.5.4	FLYTTING.....	127
4.2.6	Tilstandssetninger.....	129
4.2.6.1	VÆRTILSTAND.....	129
4.2.6.2	YTRE TILSTAND.....	131
4.2.6.3	SANSETILSTAND.....	132
4.2.6.4	INDRE TILSTAND.....	132
4.2.6.5	STATUS.....	134
4.3	Indirekte setninger.....	135
4.3.1	KOGNISJON.....	136
4.3.2	MEINING.....	137
4.3.3	SANSEOBSERVASJON.....	140
4.3.4	INDIREKTE TALE.....	142
4.3.5	NAVNGIVING.....	144
4.3.6	STYRING.....	145
4.4	Modifiserte setninger.....	148
4.4.1	Modalsetninger.....	148
4.4.2	OON PAKKO-setninger.....	152
4.4.3	Aspektsetninger.....	154
4.5	Verbalutfyllingene og forma på dem.....	156
4.5.1	Kongruens mellom subjekt og verbal, og subjektsskasus.....	156
4.5.2	Forma på predikativet.....	157
4.5.3	Forma på objektet.....	158
4.5.4	Forma på adverbialet.....	159
5	Nomenbøying.....	163
5.1	Nominale stammetyper og bøyingsklasser.....	164
5.1.1	Nomen med tostava vokalstamme på kort vokal (type 1).....	166
5.1.1.1	Enstamma nomen med tostava vokalstamme på kort vokal (type 1.1).....	166
5.1.1.2	Tostamma nomen med vokalstamme på kort vokal (type 1.2).....	167
5.1.2	Nomen med flerstava vokalstamme på kort vokal (type 2).....	168
5.1.2.1	Enstamma nomen med flerstava vokalstamme på kort vokal (type 2.1).....	168
5.1.2.2	Tostamma nomen med flerstava vokalstamme på kort vokal (type 2.2).....	169
5.1.3	Nomen med vokalstamme på lang vokal (type 3).....	172

INNHOLDSLISTE

5.1.3.1	Enstamma nomen med vokalstamme på lang vokal (type 3.1)	172
5.1.3.2	Tostamma nomen med vokalstamme på lang vokal (type 3.2)	173
5.2	Tall: entall og flertall	174
5.3	Kasus.....	176
5.3.1	Nominativ.....	177
5.3.1.1	Entall nominativ.....	177
5.3.1.2	Flertall nominativ	177
5.3.2	Genitiv	178
5.3.2.1	Entall genitiv.....	178
5.3.2.2	Flertall genitiv	179
5.3.3	Partitiv	183
5.3.3.1	Entall partitiv.....	184
5.3.3.2	Flertall partitiv.....	185
5.3.4	Predikerende kasus: essiv og translativ	189
5.3.4.1	Essiv	189
5.3.4.2	Translativ.....	190
5.3.5	Indre lokalkasus: inessiv, elativ, illativ	192
5.3.5.1	Inessiv og elativ	192
5.3.5.2	Illativ.....	192
5.3.6	Ytre lokalkasus: adessiv, ablativ, allativ	195
5.3.7	Følgelasus: Abessiv og komitativ	197
5.3.7.1	Abessiv.....	198
5.3.7.2	Komitativ	198
5.4	Possessivsuffixs.....	199
5.5	Gradbøying.....	201
5.5.1	Komparativ	202
5.5.2	Superlativ.....	203
5.5.3	Bruk av komparativ og superlativ	207
6	Verbbøying	209
6.1	Verbbøyingkategorier	209
6.2	Verbbøyingstyper	211
6.2.1	Verbtype 1: enstava verb	211
6.2.2	Verbtype 2: enstamma verb	212
6.2.3	Verbtype 3: verb med konsonantstamme.....	213
6.2.4	Verbtype 4: verb med to vokalstammer.....	213
6.2.5	Tostamma verb og passivstamme	215
6.3	Personbøying	217
6.3.1	Første og andre person entall og flertall.....	217
6.3.2	Tredje person entall	219
6.3.3	Tredje person flertall og passiv	219
6.4	Indikativ.....	222
6.4.1	Indikativ presens	223

6.4.1.1	Bekreftende presens	223
6.4.1.2	Nektende presens.....	228
6.4.2	Indikativ preteritum.....	230
6.4.2.1	Bekreftende preteritum.....	230
6.4.2.2	Nektende preteritum	233
6.4.2.3	Perfektum partisipp.....	234
6.4.3	Indikativ presens perfektum og preteritum perfektum	238
6.4.3.1	Bekreftende presens perfektum og preteritum perfektum	239
6.4.3.2	Nektende presens perfektum og preteritum perfektum.....	239
6.4.4	Perfektum partisipp i sammensatte verbalformer.....	240
6.5	Kondisjonalis.....	242
6.5.1	Kondisjonalis presens.....	242
6.5.1.1	Bekreftende kondisjonalis presens.....	243
6.5.1.2	Nektende kondisjonalis presens	244
6.5.2	Kondisjonalis presens perfektum.....	246
6.5.2.1	Bekreftende kondisjonalis presens perfektum	246
6.5.2.2	Nektende kondisjonalis presens perfektum.....	247
6.6	Imperativ.....	249
6.6.1	Imperativ første person flertall	249
6.6.2	Imperativ andre person entall.....	250
6.6.3	Imperativ andre person flertall	250
6.6.4	Imperativ tredje person entall og flertall.....	252
6.6.5	Passiv imperativ.....	253
6.7	Jamføring av tredje person flertall og passiv	256
6.8	Infinitte verbformer	257
6.8.1	Infinitiv	258
6.8.1.1	Første infinitiv.....	258
6.8.1.2	Andre infinitiv	260
6.8.1.3	Tredje infinitiv	261
6.8.2	Partisipp.....	265
6.8.2.1	Bruk av presens partisipp og perfektum partisipp	265
6.8.2.2	Danning av perfektum partisipp	267
6.8.2.3	Danning av presens partisipp.....	267
6.8.2.4	Bruk og danning av agentpartisipp	271
7	Pronomen og andre pro-ord	273
7.1	Personlige pronomen	275
7.2	Demonstrative pronomen og andre demonstrative pro-ord.....	277
7.3	Spørrepronomen og spørrende pro-ord	280
7.4	Relativpronomen	282
7.5	Refleksive og resiproke pronomen	286

7.5.1	Refleksivt pronomen	286
7.5.2	Resiproke pronomen	288
7.6	Kvantorpronomen	289
7.6.1	Indefinitte pronomen	289
7.6.2	Universelle pronomen	293
7.6.3	Nektingspronomen	298
7.6.4	Mengdepronomen	300
7.6.5	Spørrepronomena <i>kuka</i> og <i>mikä</i> som kvantorpronomen	304
7.7	Pronomenliknende ord	305
8	Tallord	309
8.1	Grunntall	309
8.1.1	Grunntall som setnings- og fraseelement	313
8.2	Ordenstall	314
9	Adverb	319
9.1	Generelt om adverb	319
9.2	Stedsadverb	322
9.2.1	Stedsproadverb	322
9.2.2	Relative stedsadverb	324
9.2.3	Andre stedsadverb	326
9.3	Tidsadverb	327
9.3.1	Relativt tidspunkt	328
9.3.2	Vedvarende og gjentakende tid	328
9.3.3	Start- og sluttidspunkt	329
9.4	Måtesadverb	330
9.4.1	Adverb på <i>-sti</i>	330
9.4.2	Andre gradsadverb	332
9.4.3	Tilstandsadverb	333
9.5	Mengdeadverb	336
9.5.1	Adverb på <i>-sti</i> som mengdeuttrykk	336
9.5.2	Mye, lite, for mye og passelig mye	337
9.5.3	Distributiv mengde	340
9.6	Gradsadverb	341
9.6.1	De adjektiviske adverba som uttrykker grad av egenskap	341
9.6.2	Andre adverb som uttrykker grad av egenskap	342
9.6.3	Nøyaktighetsgrad	342
9.7	Lause adverb	343
9.7.1	Konnektiv	343
9.7.2	Kommentaradverb	344

10 Adposisjoner: postposisjoner og preposisjoner	347
10.1 Stedsadposisjoner.....	349
10.1.1 Relativ posisjon	350
10.1.2 Avstand, opphold og bevegelse	352
10.1.3 Retning	353
10.1.4 Ferdselsrute eller farlei.....	354
10.1.5 Kasus i stedsadposisjonsfraser	355
10.2 Tidsadposisjoner	356
10.2.1 Klokkeslett.....	357
10.2.2 Tidspunktet er innafor tidsrommet.....	358
10.2.3 Tidspunktet er utafor tidsrommet.....	358
10.2.4 Tidspunktet dekker heile tidsrommet	360
10.2.5 Kasus i tidsadposisjonsfraser	361
10.3 Måtsadposisjoner	362
10.3.1 Instrumentelle adposisjoner	362
10.3.2 Komitative adposisjoner	363
10.3.3 Abessive adposisjonsfraser	364
10.3.4 Egentlige måtsadposisjoner	365
10.3.5 Kasus i måtsadposisjonsfraser	366
10.4 Årsaksadposisjoner.....	367
10.5 Adposisjoner i kvantorfraser	368
10.6 Forholdsadposisjoner.....	370
10.7 Ugjennomsiktige adposisjoner	374
10.8 Lause adposisjonsfraser.....	379
10.9 Oppsummerende om adposisjoner.....	380
11 Junksjoner	383
11.1 Konjunksjoner	384
11.1.1 Additive konjunksjoner	385
11.1.2 Konnektive konjunksjoner	387
11.1.3 Disjunktive konjunksjoner	388
11.1.4 Kontrastive konjunksjoner.....	391
11.2 Subjunksjoner	393
11.2.1 Subjunksjonssetninger som frie adverbial	393
11.2.1.1 Temporale subjunksjoner	394
11.2.1.2 Kausale subjunksjoner	396
11.2.1.3 Kondisjonale subjunksjoner.....	399
11.2.1.4 Konsessive subjunksjoner.....	400
11.2.1.5 Konnektive subjunksjoner	401
11.2.2 Subjunksjonssetninger som verbalutfyllinger	403
11.2.2.1 Subjunksjonssetninger som subjekt.....	403

11.2.2.2	Subjunksjonssetninger som objekt.....	405
11.2.2.3	Subjunksjonssetninger som predikativ.....	407
11.2.2.4	Subjunksjonssetninger som adverbialutfylling.....	407
11.2.3	Subjunksjonssetninger som modifikatorer	408
11.2.3.1	Subjunksjonssetninger som modifikator til adverb og adjektiv	408
11.2.3.2	Subjunksjonssetninger som modifikator til substantiv	409
11.2.4	Jamføringsfraser.....	411
11.2.4.1	Komparativfraser	412
11.2.4.2	Ekvivalente forhold	413
11.2.4.3	Illustrerende forhold.....	414
11.2.5	Oppsummerende om subjunksjoner	417
11.3	Superjunksjoner.....	418

Litteraturliste 421

12.1	Utrykt språkmateriale	422
12.2	Trykt språkmateriale.....	423

Definisjoner av fagtermer 425

Stikkordsregister..... 489

Kart

1.1	Tradisjonelle bruksområder for kvensk og viktigste kommuner	32
-----	---	----

Tabeller

1.1	Forekomst av 16 språktrekk i kvenske dialekter	34
1.2	Forholda mellom dialektene.....	35
2.1	Kjernekonsonantkombinasjoner av to konsonanter	44
2.2	Frasetyper	53
2.3	Passive og upersonlige konstruksjoner.....	60
3.1	Generell stadiesveksling: Vekslinger av plosiven <i>k</i>	73
3.2	Generell stadiesveksling: Vekslinger av plosiven <i>t</i>	74
3.3	Generell stadiesveksling: Vekslinger av plosiven <i>p</i>	75
3.4	Generell stadiesveksling: Vekslinger av andre konsonanter	76
3.5	Spesialstadiesveksling: Vekslinger av plosiven <i>k</i>	77
3.6	Spesialstadiesveksling: Vekslinger av plosiven <i>t</i>	78
3.7	Spesialstadiesveksling: Vekslinger av plosiven <i>p</i>	79
3.8	Spesialstadiesveksling: Vekslinger av konsonanten <i>s</i>	79
3.9	Spesialstadiesveksling: Vekslinger av konsonantene <i>h, j, l, m, n, r</i> og <i>v</i>	80
3.10	Lengda på de stemte konsonantene <i>l, r, m</i> og <i>n</i>	81
3.11	Vokalvekslinger foran flertals- <i>i</i> og preteritums- <i>i</i>	84
3.12	Variasjon mellom <i>VV</i> og V_1V_2	90

5.1	Nomentyper	165
5.2	Entall og flertall genitiv	182
5.3	Entall og flertall partitiv	187
5.4	Entall og flertall essiv og translativ	191
5.5	Indre lokalkasus	194
5.6	Bruk av lokalkasus	197
5.7	Possessivsuffixs	199
5.8	Gradbøying	205
6.1	Verbtyper	215
6.2	Personsuffixs i første og andre person entall og flertall	218
6.3	Personsuffixs i tredje person entall	220
6.4	Personsuffixs i tredje person flertall og i passiv	222
6.5	Personbøying av bekreftende indikativ presens	227
6.6	Personbøying av bekreftende indikativ preteritum	231
6.7	Nominativsformer av perfektum partisipp	235
6.8	Sammensatte verbalformer med perfektum partisipp	241
6.9	Bekreftende og nektende kondisjonalis presens	245
6.10	Bekreftende og nektende kondisjonalis presens perfektum	248
6.11	Imperativ	255
6.12	Jamføring mellom tredje person flertall og passiv	257
6.13	Første og tredje infinitiv	263
6.14	Partisippformer	269
7.1	Bøying av personlig pronomen	276
7.2	Bøying av demonstrativt pronomen	278
7.3	Demonstrative proadjektiv og -adverb	279
7.4	Bøying av spørrepronomena <i>kuka</i> og <i>mikä</i>	280
7.5	Spørreadverb og -adjektiv	282
7.6	Bøying av relativpronomen	284
7.7	Bøying av refleksivt pronomen	288
7.8	Typer av kvantorpronomen	289
7.9	Bøying av pronomena <i>joku</i> og <i>jompikumpi</i>	292
7.10	Bøying av pronomenet <i>muutampi</i>	292
7.11	Bøying av pronomenet <i>molemat</i>	294
7.12	Bøying av pronomenet <i>itte kuki</i>	296
7.13	Bøying av pronomenet <i>kumpiki</i>	297
7.14	Bøying av pronomena <i>kukhaan</i> og <i>mikhään</i>	299
7.15	Bøying av pronomenet <i>ussee ~ usea ~ usia</i>	303
8.1	Bøying av grunntalla 1-10 i entall	311
8.2	Bøying av grunntalla 1-10 i flertall	312
8.3	Bøying av ordenstall	317
9.1	Jamføring av pronomen og proadverb	323
9.2	Komparativ av stedsproadverb	324

INNHOOLDSLISTE

9.3	Gradbøying av adverb på <i>-sti</i>	331
9.4	Gradbøying av adverba <i>paljo(n)</i> og <i>vähä(n)</i>	337
10.1	Kasus i stedsadposisjonsfraser	356
10.2	Kasus i tidsadposisjoner	361
10.3	Kasus i måtesadposisjoner.....	366
10.4	Adposisjoner - funksjon og struktur.....	381
11.1	Subjunksjoner og deres funksjon.....	418